

Walsh J. James, M. D. Ph. D., Litt. D. K. C. St. G., Dean and Professor of the History of Medicine and of Nervous Diseases at Fordham University School of Medicine; Professor of Physiological Psychology at the Cathedral College: Education, How Old the New. Second Impression. Fordham University Press: 110 West 74 th Street, New York City. U 8°. Str. VIII + 459. Ukusno vezana stoji 10 kr.

Kao nekoć tako je i danas pitanje odgoja znamenito. Na žalost većina naroda opojena duhom razvratnih ideja baca u nedohvat uspješni odgoj prošlosti. Odatle prijeti rasap našem društvu. To je nit, kojom je protkana Walsh-ova knjiga.

Auktor nas vodi sa neprekinutim koncem po labirintu sadašnje odgojne zgrade, i na više se mjesta zaustavlja, da nam u najjasnijim slikama predoči, kamo je dopro moderni odgoj. Vazda se pisac osvrće na prošlost, da nam tim pokaže, koliko i kako su bili stariji napredniji i iskustveniji od današnjeg naraštaja u korisnom po čovječanstvo odgoju.

Prof. Walsch je obradio svoj temat ovim poglavljima:

1. „Odakle potječe novi odgoj“ („Education, How old the new“, 1-60);
2. „Prvo savremeno sveučilište“ („The first modern University“, 61-90);
3. „Sredovječna znanstvena sveučilišta“ („Medieval Scientific Universities“, 91-152);
4. „Kakav pučki odgoj trebamo?“ („Ideal Popular Education“, 153-196);
5. „Utjecaj žene na odgoj“ („Cycles of Feminine Education and Influence“, 197-270);
6. Crkva u radu za ženski odgoj“ („The Church and Feminine Education, 297-346);
7. „Postanak američkog odgoja“ (Origins in American Education, 297-346);
8. Liječništvo u prošlosti i sadašnjosti“ („The Medical Profession for Six thousand Years, 347-374);
9. „Liječničke škole na sveučilištima“ („University Medical Schools, 375-4.0);
10. „Sveučilištarac u življenju“ („The

College Man in Life“, 401-430); 11. „Djelatnost američkih književnika“ (New Englandism“, 431-459).

Ova poglavlja nijesu drugo već upunjena predavanja i besjede, što ih je učeni pisac držao po raznim učilišnim zavodima. Takovim načinom obradjena predavanja piscu su bila prigodom, da nam u što žarkijim slikama prikaže ono pitanje, što ga zovemo „odgojem“ ili u širem smislu „naobrazbom“ (kulturom). Naravno je, da se je auktor pri ovomu pitanju najčešće dotakao liječničke odgoje, kao svojeg omiljelog predmeta.

Skoro na svakoj stranici Walsh-ova djela govor je o djelotvornom utjecaju kat. Crkve na odgoj. Dosta je pročitati prva poglavlja, i uvjerit ćemo se, da je zdravi današnji odgoj jedino osnovan na načelima Kristove Crkve. Vremena se mogu mijenjati, ali pravi odgoj nikada. Vojujuća Crkva i danas nepokolebivo stoji na Kristovim načelima, pa odatle joj i snaga njezina odgoja; dok „moderni“ svijet zagažen bezrednim čudoredjem čezne za raznim sustavima, kojima bi htio svoj odgoj ustaliti. Te je misli prof. Walsch razjasnio u ovom svojem djelu, koje bismo mogli nazvati „poviješću kat. Crkve na polju odgoja“.

Knjiga je napisana kritičkim duhom, bistrinom i zanositošću misli te lakoćom stila.

Walsch-ovo djelo preporuča najzgodnije veliki stožernik Moran: „predavanja su divna i uprav potrebna čitaocima našega vremena“.

Anton Lovre Gančević, O. F. M.

James J. Walsh, M.D., Ph.D., Litt.D., LL.D.: The Popes and Science — The History of the Papal Relations to Science during the Middle Ages and down to Our Own Time. New York City, N. Y.: Fordham University Press (110 West 74 th Street), 1911. U 12°, str. XII+431. Drugo izdanje. Cijena 2 dollara ili 10 kr.

Danas je kod nekih uvriježena krilatica, da je kat. Crkva sa svojim vrhovnim poglavarima bila vazda